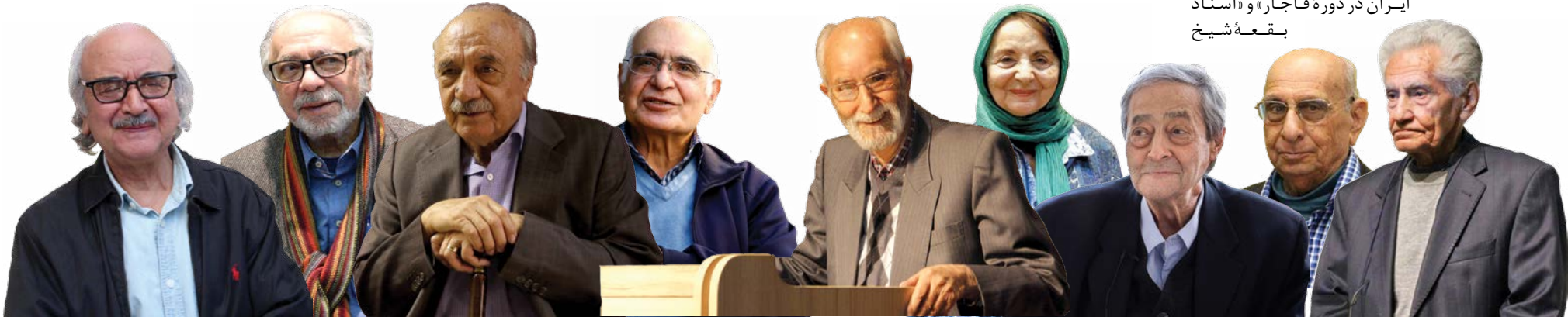

۱۴۰۲؛ سال داغ وقایع و رویدادهای ادبی

در سالی که آخرین روزهای آن سپری می‌شود، استادان خالق‌ی مطلق، شفیعی کدکنی، مرادی کرمانی، حسن انوری و محمدعلی موحد از چهره‌های خبر ساز بودند و شخصیت‌هایی مانند استاد سمیعی گیلانی، امیربانو کریمی احمدرضا احمدی و دکتر راشد محصل از میان ما رفتند

■ **بازگشت پیکر محمدعلی اسلامی ندوشن به وطن**
استاد محمدعلی ندوشن، شاعر، نویسنده و پژوهشگر نام‌آور ایرانی در ۵ اردیبهشت ۱۴۰۱ در کانادا درگذشت و پیکر او بعد از حدود ۱۸ ماه به وطن بازگشت و آذر ماه امسال طبق وصیت استاد در خاک شهر نیشابور آرام گرفت. ندوشن در وصیت‌نامه‌اش امتیاز چاپ و تجدید چاپ کتاب‌هایش را به نهاد آرمگاه فردوسی واگذار کرده و خواسته است عواید حاصل از آن‌ها به عنوان حق التالیف، صرف‌گل‌کاری و زیباسازی محوطه آرامگاه و جاده مشهد به توس شود. همچنین این بیت حافظ را برای درج روی سنگ مزارش انتخاب کرده است: «اگر از پرده برون شد دل من عیب مکن / شکر ایزد که نه در پرده پندار بماند»

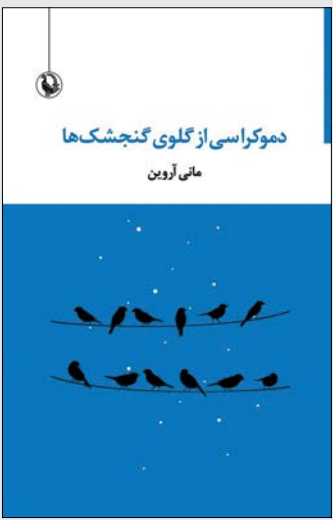
■ **حاشیه‌های «نامه‌ای به آسمان» شفیعی کدکنی**
آذر ماه امسال خبری از قول مدیر کل دفتر توسعه کتاب و کتاب‌خوانی وزارت ارشاد منتشر شد مبنی بر این‌که کتاب شعر تازه استاد شفیعی کدکنی منتظر صدور مجوز است. محمدعلی مرادیان، در این باره به ایسنا گفت: «نکته‌ای راجع به کتاب نداریم؛ منتهی کتاب دارد خوانده می‌شود. به چند نفر از اهالی شعر نیز کتاب را «بده ایم تا بخوانند و نظرشان را بگویند. ان شاء... در باره کتاب تصمیم‌گیری شود. به صورت کلی کتاب در فرایند صدور مجوز است». همین جملات کافی بود تا اهالی ادبیات حساسی به آن انتقاد کنند. بعد از انتقادهای گسترده، مجموعه شعر شفیعی کدکنی به نام «نامه‌ای به آسمان» در ۱۸ دی ماه مجوز انتشار گرفت. «زم‌مه‌ها»، «شبح‌خوانی»، «از زبان برگ»، «در کوچه‌باغ‌های نیشابور»، «بوی جوی مولیان»، «از بودن و سرودن»، «مثل درخت در شب باران»، «هزاره دوم آهوی کوهی» و «طفلی به نام شادی» دیگر مجموعه شعرهای شفیعی کدکنی هستند.

از زبان عشق

نگاهی به کتاب «دمو کراسی از گلوی گنجشک‌ها» سروده‌مانی آروین

هم‌زمان می‌تواند دو شعر کوتاه یا به عبارتی دو هایکوی زیبا باشد:
■ «گنجشکی از سبذآلومی‌پرد»
و
«توپ کودک / میان شاخه‌های درخت»
این از خاصیت‌های یک شعر خوب است که علاوه بر این که در محور عمودی انسجام لازم را دارد، هر سطر آن هم به تنهایی می‌تواند نقش خودش را ایفا کند. ویژگی دیگر شعرهایی از این دست، این است که به راحتی در ذهن مخاطب نفوذ می‌کند و در حافظه‌اش می‌ماند:
«امروز / دلم روشن است / می‌دانم فریب می‌خورم / به درنای نشسته در سرم فکر می‌کنم / و درخت گردوی پدربزرگ / آتشی است / برفی / که بر شاخه نمی‌نشیند».
«دمو کراسی از گلوی گنجشک‌ها»، دومین کتاب مانی آروین است که ۷۳ شعر کوتاه را در بر می‌گیرد و انتشارات مروارید آن را پاییز ۱۴۰۲ به چاپ رسانده است.

هزار ساله ادبیات فارسی که هزار جور جنگ به خود دیده، شعر راه خودش را نرفته و شاعر کار خودش را در هر شرایطی نکرده است؟ «همه چیز تمام شد / شیطان / با شاخه پشت پنجره / به توافقی رسید / دمو کراسی از گلوی گنجشک‌ها / یخ صبح را می‌شکند».
کمی نبوده‌اند شاعرانی که ضد جنگ شعر گفته‌اند و در جهت ارتقای مفهوم انسانیت در سمت بی‌طرف همه جنگ‌ها ایستاده و شعر بلند انسان را سروده‌اند. اصلاً آیا عاشقانه‌سرایی به سبک مانی آروین نوعی شورش علیه‌ناآرامی نیست؟
«بادار چین و هل / عصرها به توفکر می‌کنم / می‌ترسم مرا بویی / عطر آدم دیگری بدهم / اثاثیه خواب‌هایم را بیرون ریخته‌ام / از تو / خروارها بیداری است».
اینکه شاعر بتواند در هجوم نفرت‌ها و نینرنگ‌ها و اوج ناامیدی و روزمرگی‌ها عاشق شود، همانند آیا خودش معجزه نیست؟ مانی آروین شاعر عاشقانه‌سرایی است. او در کتاب دومش شعرهای یک‌دست و کوتاهی را به مخاطبش ارائه می‌دهد.

■ **«سطرهای مستقل و نزدیک به هایکو»**
ایجاز یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های شعر مانی آروین است که به شکلی مینی‌مال به ذائقه مخاطبش احترام گذاشته و در کوتاه‌ترین مسیر ممکن ارتباطش را با شنونده برقرار می‌کند؛ به طوری که در شعر او بعضی از سطرها مستقل بوده و به تنهایی می‌توانند یک هایکوی زیبا باشند:
«دلم شکسته / چون گنجشکی / که از سبذ آلومی‌پرد / چیزی در سرم تکان می‌خورد / مثل توپ کودک / میان شاخه‌های درخت».
در کتاب او شعرهایی مثل همین شعر نسبتاً کوتاه علاوه بر این که یک شعر مستقل بوده،

«نومی آیی / و چراغ مهمان‌خانه / خاموش است / گر به‌ای با کلاف قرمز / غروب را به بازی گرفته...» مانی آروین، شاعر جوان بیرجندی است که به نظر می‌رسد شعر برای او قوت غالب روانه‌اش باشد. این را از سروده‌هایش می‌شود فهمید. او نگاه نافذی دارد و آن قدر به همه چیز شاعرانه می‌نگرد که کمتر پدیده‌ای برایش معمولی جلوه می‌کند:
«گل‌دم خالی ست / یک دسته بادمی چینم / پنجره را باز می‌کنم / همسایه‌ام / به حضور گنجشک‌ها عادت ندارد / می‌بینی؟ / جهان به مویه‌ای بند است»، حتی حضور گنجشک‌ها که عادی‌ترین امر ممکن در جهان پیرامون می‌تواند باشد، برای او شعر محض است.

در جهان شاعر همه چیز تازه است؛ آن قدر تازه که بعضی چیزها اسم ندارند و اوست که حتی به تاریکی هم معنای روشنی می‌دهد: «تاریکی را به گور می‌برم / شاید / از تنهایی گاو‌ها کم‌شود».

■ **«زیبایی همه چیز را از آن خود می‌کند»**
به‌راستی کارکرد شعر در جهانی که هر روز بیش از پیش درگیر جنگ می‌شود، چیست؟ آیا شعر هم قرار است مثل خیلی از پدیده‌های دیگر عاشقانه‌سرایی و رمانتیک‌نویسی را کنار بگذارد و از قافله جنگ عقب‌نشیند یا سالتی مهم‌تر به دوش دارد و جنگ هفتاد و دو ملت همه را عذر بنهد؟ چه کسی می‌تواند ادعا کند در تاریخ

صفی‌الدین اردبیلی» است. پیش از این، ۱۰ اثر در فهرست حافظه جهانی یونسکو به نام ایران ثبت شده بود که شاهنامه بایسنقری فردوسی، وقف‌نامه ربیع رشیدی، مجموعه اسناد تشکیلات اداری آستان قدس رضوی، التفهیم ابوریحان بیرونی، پنج گنج نظامی، مجموعه برگزیده نقشه‌های دوره قاجار، ذخیره خوارزمشاهی اسماعیل جرجانی، مسالک‌الممالک اصطخری، کلیات سعدی و جوامع التواریخ از آن جمله بوده است.

■ **تلخی رفتن چهره‌های ماندگار ادبیات**
دومین روز بهار ۱۴۰۲ با خبر درگذشت استاد احمد سمیعی گیلانی، پدر ویراستاری نوین ایران آغاز شد. این استاد برجسته عضو پیوسته فرهنگستان زبان و ادب فارسی بود و از این که در مراسم حاضر شوم، فضای مجازی را رصد می‌کردم تا ببینم درباره موحد چه نوشته‌اند. یک جا نوشته بود «درخشش ابدي يك ذهن زیبا در عصر ما» و در جای دیگر نوشته «اکسیر نیایی از جمع خرد و دانش و فروتنی»، جز این نمی‌توانم درباره موحد بگویم». استاد حسن انوری، خودش هم ۱۰ اسفند ماه امسال ۹۰ ساله شد و فرهنگستان زبان و ادب فارسی این روز را جشن گرفت.

■ **جشن تولدی با حضور دوهزار نفر**
شب یکصدسالگی محمدعلی موحد، نویسنده، مترجم،

سال دارد نو می‌شود و به پشت سر و به سالی که در حال پایان است، نگاه می‌کنیم و خوشی‌ها و ناخوشی‌ها، موفقیت‌ها و شکست‌ها، تلخی‌ها و شیرینی‌ها را از نظر می‌گذرانیم. با این همه، امید داریم به آینده‌ای که پیش‌روی ماست و روزهایی که انتظارمان را می‌کشند. ادبیات ایران هم در سالی که گذشت، سرشار بود از روزهایی که همراه با غرور و افتخار به فرهنگ و ادبیات فارسی بود و روزهایی که طعم تلخ حسرت و دریغ از رفتن بزرگان و نام‌آوران را داشتند؛ بزرگانی مانند استاد سمیعی گیلانی که در دومین روز بهار ۱۴۰۲ از این دنیا رفت و امیربانو کریمی، استاد باسابقه ادبیات دانشگاه تهران که در یکی از روزهای دی ماه عالم خاکی را وداع گفت. در سال ۱۴۰۲ مثنوی مولانا در فهرست حافظه جهانی یونسکو به ثبت رسید؛ پیکر استاد محمدعلی ندوشن پس از حدود ۱۸ ماه به وطن بازگشت و در خاک نیشابور آرام گرفت و رویدادهای دیگری که در ادامه آن‌ها را مرور خواهیم کرد.

■ **ثبت جهانی مجموعه آثار مولانا به نام ایران**
از خبرهای خوش بهار امسال، ثبت سه اثر از جمله مجموعه آثار مولانا به نام ایران در فهرست حافظه جهانی یونسکو بود. ۲۹ اردیبهشت ماه، نمایندگی ایران در یونسکو-پاریس، اعلام کرد: «سه اثر پیشنهادی ایران، برای ثبت در «فهرست حافظه جهانی» از تصویب شورای اجرایی سازمان یونسکو گذشت». این آثار بنابر آنچه نمایندگی ایران در یونسکو اعلام کرده است، شامل «مجموعه آثار مولانا (مثنوی، دیوان کبیر، مجالس سبعه، مکتوبات و فیه مافیه)»، «اسناد روابط خارجی ایران در دوره قاجار» و «اسناد بقعه شیخ

رونمایی از تندیس حکیم نظامی در روز بزرگداشتش

فرهنگ ایرانی می‌کند». مجید قادری، معاون فرهنگی و هنرهای شهری سازمان زیباسازی شهر تهران با اشاره به اینکه حکیم نظامی جزو افتخارات و بزرگان شعر و ادب پارسی است، گفت: «ارتفاع این اثر ۳ متر و از جنس فایبر گلاس است».

■ **ساخت فیلم سینمایی بر اساس زندگی نظامی گنجی‌های**

محمد مهدی اسماعیلی شاه‌گاه یک‌شنبه ۲۱ اسفند در حاشیه سومین آیین بزرگداشت حکیم نظامی که در تالار وحدت برگزار شد، به این‌ها گفت: «انجمن آثار و مفاخر با همکاری سازمان سینمایی بنیاد فارابی در حال بررسی و ساخت فیلمی درباره نظامی گنجی‌های هستند که امیدواریم بتوانیم برای سال آینده کار پیش تولید آن را به پایان برسانیم و وارد مرحله تولید شود».

«آگهی مناقصات عمومی با ارزیابی کیفی»					
۴۰٪ کاهش مصرف آب، با تجهیزات کاهنده					
شرکت آب و فاضلاب مشهد در نظر دارد با رعایت مفاد آیین نامه معاملات شرکت های آب و فاضلاب شهری و استانی و از طریق مناقصات عمومی عملیات مشروحه ذیل را به پیمانکاران ایصلاح واگذار نماید.					
ردیف	موضوع	مدت اجرا	مبلغ برآورد اولیه به ریال	مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار (ریال)	نوع تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار
۱	اجرای عملیات اصلاح شبکه و استانداردسازی انشعابات آب در محدوده امور بهره برداری و توسعه شبکه آب منطقه ۴ فاز ۴	۱۲	۳۷/۱۹۸/۰۳۰/۰۳۸	۱/۴۰۶/۰۰۰/۰۰۰	۱. واریز نقدی به حساب جاری شماره ۱۰۰۰۵۰۰۰۵ بانکي پاسارگاد شعبه آبفای مشهد
۲	اجرای عملیات اصلاح شبکه و استانداردسازی انشعابات آب در محدوده امور بهره برداری و توسعه شبکه آب منطقه ۴ فاز ۵	۱۲	۳۶/۶۰۵/۷۴۲/۵۲۱	۱/۳۸۹/۰۰۰/۰۰۰	۲. گواهی نامه صلاحیت رشته آب پایه ۵ صادره از سازمان برنامه و بودجه کشور
۳	اجرای عملیات تأمین لوله و اجرای توسعه شبکه فرعی فاضلاب به قطر ۲۵۰ میلیمتر در سطح منطقه یک	۱۲	۵۴/۸۳۳/۷۴۵/۰۹۵	۱/۹۳۶/۰۰۰/۰۰۰	۳. اوراق مالی اسلامی دولت

۱. کارفرما: شرکت آب و فاضلاب مشهد
۲. محل تأمین اعتبار: طرح‌های غیر عمرانی.
۳. تاریخ دریافت اسناد ارزیابی کیفی: از تاریخ ۱۴۰۲/۱۲/۲۲ لغایت ۱۴۰۲/۱۲/۲۸ و یا در سایت اینترنتی <http://iets.mporg.ir> قابل دریافت و در صورت اتمام با تلفن ۰۵۱۳۷۰۰۸۱۲۴ قابل دریافت می‌باشد.
۴. آخرین مهلت عودت اسناد ارزیابی کیفی تکمیل شده: ساعت ۱۵/۲۰ مورخ ۱۴۰۳/۰۱/۱۴ می‌باشد.
۵. پس از انجام ارزیابی کیفی و تعیین مناقصه گران واجد شرایط و سایر اطلاعات به اطلاع ایشان خواهد رسید.
۶. محل تسلیم پاکات ارزیابی کیفی تکمیل شده: مشهد، خیابان فلسطين، فلسطين ۴۶، دبیرخانه مرکزی شرکت آب و فاضلاب مشهد.
۷. مدت اعتبار پیشنهادات از تاریخ تحویل پاکات پیشنهاد قیمت به مدت سه ماه می‌باشد.
۸. هزینه درج آگهی بر عهده برنده مناقصات خواهد بود.

دفتر روابط عمومی و آموزش همگانی شرکت آب و فاضلاب مشهد.